

Zalecenia dotyczące stosowania poszczególnych rodzajów środków ochrony indywidualnej (ŚOI) w kontekście COVID-19, z uwzględnieniem warunków, personelu i zakresu podejmowanych czynności.

Obiekty szpitalne

Sala pacjenta:

1. Personel medyczny:

a) Bezpośrednia opieka nad pacjentem z COVID-19

- Maseczka chirurgiczna
- Fartuch z długim rękawem
- Rękawiczki
- Ochrona oczu (gogle lub przyłbica)

b) Procedury generujące aerozole wykonywane u pacjentów z COVID-19

- Maski z filtrem N95 lub FFP2 lub odpowiednik Fartuch z długim rękawem
- Rękawiczki
- Ochrona oczu
- Fartuch bez rękawów foliowy przedni (wodoodporny)

2. Personel sprząający:

a) Wejście na salę pacjentów z COVID-19

- Maseczka chirurgiczna
- Fartuch z długim rękawem
- Grube rękawice gumowe
- Ochrona oczu (jeśli istnieje ryzyko zachlapania materiałem zakaźnym lub środkami chemicznymi)
- Wysokie lub pełne gumowe obuwie robocze

3. Odwiedzający (Należy ograniczyć liczbę odwiedzających.

Odwiedzający, którzy muszą wejść do sali pacjenta z COVID-19, powinni zostać jasno poinstruowani o tym, jak prawidłowo założyć i zdjąć ŚOI i jak zadbać o odpowiednią higienę rąk przed założeniem i po zdjęciu SOI. Osoby takie powinny być nadzorowane przez personel medyczny.)

a) Wejście na salę pacjentów z COVID-19

- Maseczka chirurgiczna

- Fartuch z długim rękawem
- Rękawiczki

Inne obszary, w obrębie których odbywa się transport pacjenta (np. oddziały, korytarze)

1. Cały personel, także personel medyczny:
  - a) Jakiegokolwiek czynności niezwiązane z kontaktem z pacjentami z COVID-19
    - ŚOI niewymagane

Triage

1. Personel medyczny:
  - a) Wstępna ocena nie wymagająca bezpośredniego kontaktu (Ta kategoria obejmuje użycie bezdotykowych termometrów i kamer termowizyjnych, a także ograniczoną obserwację i wywiad, przy zachowaniu odległości co najmniej 1m.)
    - Zachowaj odległość co najmniej 1m.
    - ŚOI niewymagane
2. Pacjenci z objawami z dróg oddechowych:
  - a) Jakiegokolwiek
    - Zachowaj odległość co najmniej 1m.
    - Zaopatrz pacjenta w maseczkę chirurgiczną, jeśli ją toleruje.
3. Pacjenci bez objawów z dróg oddechowych:
  - a) Jakiegokolwiek
    - ŚOI niewymagane

Laboratorium

1. Analityk/laborant/technik:
  - a) Praca z materiałem pobranym z dróg oddechowych pacjenta
    - Maseczka chirurgiczna
    - Fartuch z długim rękawem
    - Rękawiczki
    - Ochrona oczu (jeśli jest ryzyko odbryzgów)

Pomieszczenia administracyjne

1. Cały personel, także personel medyczny:

a) Praca administracyjna, niezwiązana z kontaktem z pacjentami z COVID-19

- ŚOI niewymagane

Obiekty opieki ambulatoryjnej

Gabinet konsultacyjny

1. Personel medyczny:

a) Badanie fizykalne pacjenta z objawami z dróg oddechowych

- Maseczka chirurgiczna
- Fartuch z długim rękawem
- Rękawiczki
- Ochrona oczu

2. Personel medyczny:

a) Badanie fizykalne pacjenta bez objawów z dróg oddechowych

- ŚOI zgodnie ze standardowymi zasadami dot. środków ostrożności i oceną ryzyka

3. Pacjenci z objawami z dróg oddechowych:

a) Jakiegokolwiek

- Zaopatrzyć pacjenta w maseczkę chirurgiczną, jeśli ją toleruje.

4. Pacjenci bez objawów z dróg oddechowych:

a) Jakiegokolwiek

- ŚOI niewymagane

5. Personel sprzątający:

a) Po konsultacji pacjenta z objawami z dróg oddechowych i pomiędzy konsultacjami

- Maseczka chirurgiczna
- Fartuch z długim rękawem
- Grube rękawice gumowe
- Ochrona oczu (jeśli istnieje ryzyko zachłapania materiałem zakaźnym lub środkami chemicznymi)
- Wysokie lub pełne gumowe obuwie robocze

Poczekalnia

1. Pacjenci z objawami z dróg oddechowych:

a) Jakiegokolwiek

- Zaopatrzyć pacjenta w maseczkę chirurgiczną, jeśli ją toleruje.
- Niezwłocznie przenieść pacjenta do separatu lub oddzielnego pomieszczenia, z dala od innych osób; jeżeli nie ma takiej możliwości, upewnić się, że pacjent zachowuje odległość co najmniej 1m od innych pacjentów.

2. Pacjenci bez objawów z dróg oddechowych:

a) Jakiegokolwiek

- ŚOI niewymagane

Pomieszczenia administracyjne

1. Cały personel, także personel medyczny:

a) Praca administracyjna

- ŚOI niewymagane

Triage

1. Personel medyczny:

a) Wstępna ocena nie wymagająca bezpośredniego kontaktu (Ta kategoria obejmuje użycie bezdotykowych termometrów i kamer termowizyjnych, a także ograniczoną obserwację i wywiad, przy zachowaniu odległości co najmniej 1m.)

- Zachowaj odległość co najmniej 1m.
- ŚOI niewymagane

2. Pacjenci z objawami z dróg oddechowych:

a) Jakiegokolwiek

- Zachowaj odległość co najmniej 1m.
- Zaopatrzyć pacjenta w maseczkę chirurgiczną, jeśli ją toleruje.

3. Pacjenci bez objawów z dróg oddechowych:

a) Jakiegokolwiek

- ŚOI niewymagane

Warunki pozaszpitalne / poza placówkami ochrony zdrowia

Dom

1. Pacjenci z objawami z dróg oddechowych:

a) Jakiegokolwiek

- Zachowaj odległość co najmniej 1m.
- Zaopatrz pacjenta w maseczkę chirurgiczną, jeśli ją toleruje. Pacjent powinien zdejmować maseczkę przed snem.

2. Opiekunowie:

a) Wejście do pokoju pacjenta, ale nie obejmujące bezpośredniej opieki lub pomocy

- Maseczka chirurgiczna

3. Opiekunowie:

a) Bezpośrednia opieka nad pacjentem z COVID-19 w warunkach domowych lub kontakt z kałem, moczem lub wydzielinami takiego pacjenta

- Rękawiczki
- Maseczka chirurgiczna
- Fartuch bez rękawów foliowy przedni (jeśli jest ryzyko zachlapania)

4. Personel medyczny:

a) Bezpośrednia opieka nad pacjentem z COVID-19 w warunkach domowych

- Maseczka chirurgiczna
- Fartuch z długim rękawem
- Rękawiczki
- Ochrona oczu

Przestrzeń publiczna (np. szkoły, centra handlowe, dworce kolejowe)

1. Osoby bez objawów z dróg oddechowych:

a) Jakiegokolwiek

- ŚOI niewymagane

Punkty wejścia/wjazdu do kraju (przejścia graniczne itp.)

Pomieszczenia administracyjne

1. Cały personel:

- a) Jakiegokolwiek
  - ŚOI niewymagane

Strefa oceny stanu zdrowia podróżnych

1. Personel:

- a) Ocena wstępna (pomiar temperatury ciała) niewymagający bezpośredniego kontaktu (Ta kategoria obejmuje użycie bezdotykowych termometrów i kamer termowizyjnych, a także ograniczoną obserwację i wywiad, przy zachowaniu odległości co najmniej 1m.)
  - Zachowaj odległość co najmniej 1m.
  - ŚOI niewymagane

2. Personel:

- a) Ocena pogłębiona (m.in. wywiad z podróżnymi z podwyższoną temperaturą ciała w kierunku objawów klinicznych sugerujących COVID-19 i analiza ich historii podróży)
  - Maseczka chirurgiczna
  - Rękawiczki

3. Personel sprząający:

- a) Sprzątanie obszaru, w którym badane są osoby z podwyższoną temperaturą ciała
  - Maseczka chirurgiczna
  - Fartuch z długim rękawem
  - Grube rękawice gumowe
  - Ochrona oczu (jeśli jest ryzyko zachłapania materiałem zakaźnym lub środkami chemicznymi)
  - Wysokie lub pełne gumowe obuwie robocze

Czasowe izolatki

1. Personel:

- a) Wejście do strefy izolacji, ale niezwiązane z prowadzeniem bezpośredniej opieki

- Zachowaj odległość co najmniej 1m.
- Maseczka chirurgiczna
- Rękawiczki

2. Personel, w tym personel medyczny:

a) Opieka nad pasażerem przewożonym do placówki ochrony zdrowia

- Maseczka chirurgiczna
- Fartuch z długim rękawem
- Rękawiczki
- Ochrona oczu

3. Personel sprzątający:

a) Sprzątanie obszaru czasowej izolacji

- Maseczka chirurgiczna
- Fartuch z długim rękawem
- Grube rękawice gumowe
- Ochrona oczu (jeśli istnieje ryzyko narażenia na materiał zakaźny lub środki chemiczne)
- Wysokie lub pełne gumowe obuwie robocze

Transport karetką lub inny transport medyczny

1. Personel medyczny:

a) Transport pacjenta z podejrzeniem COVID-19 do ośrodka referencyjnego

- Maseczka chirurgiczna
- Fartuch z długim rękawem
- Rękawiczki
- Ochrona oczu

2. Kierowca:

a) Tylko prowadzenie pojazdu, jeżeli kabina kierowcy jest odseparowana od pacjenta z podejrzeniem COVID-19

- Zachowaj odległość co najmniej 1m.
- ŚOI niewymagane

b) Pomoc przy przenoszeniu pacjenta z podejrzeniem COVID-19

- Maseczka chirurgiczna
- Fartuch z długim rękawem

- Rękawiczki
  - Ochrona oczu
  - c) Brak bezpośredniego kontaktu z pacjentem z podejrzeniem COVID-19, ale kabina kierowcy nie jest odseparowana od przedziału pacjenta
    - Maseczka chirurgiczna
3. Pacjent z podejrzeniem COVID-19:
- a) Transport do ośrodka referencyjnego
    - Zaopatrzyć pacjenta w maseczkę chirurgiczną, jeśli ją toleruje
4. Personel sprzątający:
- a) Sprzątanie po transporcie pacjenta z podejrzeniem COVID-19 do ośrodka referencyjnego i pomiędzy transportami
    - Maseczka chirurgiczna
    - Fartuch z długim rękawem
    - Grube rękawice gumowe
    - Ochrona oczu (jeśli istnieje ryzyko narażenia na materiał zakaźny lub środki chemiczne)
    - Wysokie lub pełne gumowe obuwie robocze

Warunki pozaszpitalne / poza placówkami ochrony zdrowia Gdziekolwiek

1. Członkowie zespołów szybkiego reagowania:
- a) Wywiad z pacjentem z podejrzeniem lub potwierdzonym COVID-19 lub osobami z kontaktu
    - ŚOI niewymagane, jeśli procedura odbywa się zdalnie (np. przez telefon lub wideokonferencję).
    - W miarę możliwości wywiad przeprowadź zdalnie.
  - b) Osobisty wywiad z pacjentem z podejrzeniem lub potwierdzonym COVID-19 niewymagający bezpośredniego kontaktu
    - Maseczka chirurgiczna
    - Zachowaj odległość co najmniej 1m.
    - Wywiad przeprowadź poza domem lub na świeżym powietrzu. Pacjent z podejrzeniem lub potwierdzonym

COVID-19 powinien używać maseczki chirurgicznej, jeśli ją toleruje.

c) Osobisty wywiad z bezobjawowymi osobami z kontaktu z pacjentem z COVID-19

- Zachowaj odległość co najmniej 1m.
- ŚOI niewymagane
- Wywiad prowadź poza domem lub na świeżym powietrzu. Jeśli zajdzie konieczność wejścia do budynku, użyj kamery termowizyjnej aby się upewnić, że osoba nie ma gorączki. Zachowaj dystans co najmniej 1m, nie dotykaj niczego w gospodarstwie domowym osoby z kontaktu z pacjentem z COVID-19.

źródło:

*Opracowanie polskie na podstawie:
Rational use of personal protective equipment for
coronavirus disease 2019 (COVID-19), Interim
guidance
27 lutego 2020, World Health Organization*

*Opracował: Piotr Filberek
konsultacja: dr hab. Anna Mania, prof. dr hab. Magdalena Figlerowicz
Klinika Chorób Zakaźnych i Neurologii Dziecięcej
III Katedra Pediatrii
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu*